

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av gruvlagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition förslås att gruvlagen skall ändras. Enligt förslaget skall stadgandena om undersökningsarbete och gruvdrift preciseras i syfte att effektivisera övervakningen och på så sätt förhindra missbruk. Ändringarna och tilläggen gäller skyldigheten att anmäla om provtagning, begränsande av onödigt byggande på inmutningsområden, precisering av defini-

tionen på biprodukter av gruvdrift och förverkande av gruvrätt i vissa fall.

Ändringarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att lagen har antagits och blivit stadfäst, med undantag av det tillägg som gäller inmutningsavgiftens minimistorlek, som enligt förslaget skall tillämpas första gången på inmutningsavgift som upp bärs för 1996.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Det undersökningsarbete och den gruvdrift som avses i gruvlagen (503/65) har under senare år oftare än tidigare verkat vara förknippade med försök att utnyttja gruvlagen för spekulationssyften och andra ändamål än de som avses i gruvlagen. Gruvdriften håller dessutom på att bli mer internationell som en följd av EES-avtalet. Det är nödvändigt att precisera vissa stadganden i gruvlagen för att skapa bättre förutsättningar att förebygga utnyttjande av lagen för syften av spekulationskaraktär. Samtidigt föreslås att vissa stadganden om letning, undersökningar och gruvdrift skall göras klarare och ändras så att de bättre motsvarar dagens behov och förfarings sätt. Avsikten är att ändringarna skall ge bättre möjligheter att förebygga sådant missbruk som förekommit samt främja undersökningsarbete och gruvdrift på det ändamålsenliga sätt som verksamhetens art kräver.

I 3 § gruvlagen stadgas om den rätt som var och en har att utföra geologiska observationer och geofysikaliska mätningar i terrängen. Sedan gruvlagen stiftades har bl.a. sådan bas-

forskning som bygger på geokemisk provtagning blivit vanlig. Med lätt provtagning i detta syfte avses till exempel en provmängd på några liter som tas från botten av en bäck eller ett prov som med en manuellt fungerande anordning tas på några meters djup i ett provrör. Provtagning av den här typen utförs ofta under vintern med hjälp av en motorkälke och lämnar knappt några synliga spår i terrängen. Det föreslås därför att obetydlig provtagning skall tillåtas vid letning efter malm, förutsatt att i första hand markägaren eller, om denne inte nås, den behöriga registerbyrån underrättas på förhand.

I 7 § stadgas om en inmutningsberättigads rätt att förbehålla sig företräde att inmuta en eventuell fyndighet genom att göra en skriftlig förbehållsanmälan om detta. Under den senaste tiden har förbehållsanmälningar gjorts för synnerligen vidsträckta områden. Vissa av förbehållen har varit så omfattande att det är uppenbart att den som har gjort förbehållet inte har haft förutsättningar och inte heller för avsikt att göra en saklig förutredning inom stadgad tid. Dylika förbehåll är ägnade att störa de undersökningar som andra gruvbolag,

som redan är verksamma på samma områden, utför. För att spekulationer av detta slag skall kunna minskas föreslås att 7 § 2 och 4 mom. skall ändras. Enligt 7 § 2 mom. gällande lag får förbehållet bl.a. inte gälla ett område som tidigare har förbehållits enligt 7 § 1 mom., ifall det inte har förflutit två år sedan det tidigare förbehållet upphört att gälla. Denna tidsfrist på två år föreslås bli förlängd till tre år. Samtidigt föreslås dock att handels- och industriministeriet skall ges rätt att enligt prövning bevilja nytt förbehåll redan när ett år har förflutit sedan det tidigare förbehållet upphörde, ifall sökanden presenterar vägande motiveringar till förbehållet och en plan över undersökningsåtgärderna. Förslaget gör förbehållsförfarandet flexibla och möjliggör prövning i enskilda fall. Enligt 7 § 4 mom. gällande lag är förbehållet i kraft tills mutsedel söks med stöd av företrädesrätt som erhållits genom förbehållet, dock högst ett år från den dag då förbehållsanmälan gjorts till registerbyrån. Det föreslås att till momentet skall fogas ett tillägg enligt vilket handels- och industriministeriet har rätt att bestämma att förbehållstiden är fyra månader, ifall ministeriet anser att förbehållaren till följd av det stora antalet förbehållsområden eller av något annat skäl inte har förutsättningar eller uppenbarligen inte heller för avsikt att utföra sakliga förutredningar på förbehållsområdena.

Lagens gällande 12 § 3 mom. tillåter sådant byggande som undersökningsarbetena kräver. Med detta avses vanligen flyttbara byggnader av baracktyp för inkvartering, lagring och service, som fackorganisationerna inom malmletningen använder då en undersökning är långvarigare och mera omfattande. I det här avseendet har det inte funnits något att anmärka på verksamheten. Däremot görs ibland försök att utnyttja privatpersoners inmutningar för att uppföra ödemarkshyddor speciellt i Lappland. Eftersom det i ödemarksförhållanden är svårt att övervaka dessa i efterhand, har man i dylika fall övergått till förhandsövervakning, på så sätt att ministeriet i mutsedeln kräver att tillstånd söks på förhand och att behovet att bygga motiveras. När förutsättningarna för tillståndet bedöms, övervägs hurvida byggandet är motiverat med beaktande av verksamhetens varaktighet, omfattning och mängd. Detta förfarande bör förtydligas genom en formulering i lagen.

I lagens 16 § stadgas om den inmutningsav-

gift som inmutaren skall betala till staten per ytenhet. Inmutningsavgiften är avsedd närmast som en reglerande avgift, vars syfte är att begränsa onödigt inmutning av områden. Avgiften är nu 30 mk/ha/år. Fackorganisationerna för malmletning har ofta behov av omfattande inmutningar. I fråga om dessa är inmutningsavgiftens reglerande verkan effektiv. Organisationerna avstår snabbt från inmutningarna om det inte finns någon anledning att fortsätta. För små inmutningars vidkommande är däremot den årliga inmutningsavgiftens reglerande verkan obefintlig. Små inmutningar skaffas också för andra syften än de som avses i gruvlagen. För att sådan verksamhet skall kunna regleras mer effektivt är det motiverat att föreskriva en minimigräns för inmutningsavgiften i 16 § 1 mom., och denna föreslås bli en avgift för 10 ytenheter (ha). Samtidigt underlättas redovisningen av avgifterna för små inmutningar och övervakningen av denna.

Inmutaren är skyldig att avge en skriftlig redogörelse för de undersökningar som har gjorts på inmutningsområdet. Dessutom överlåter finska företag inom branschen på frivillig basis och enligt överenskommelse med geologiska forskningscentralen obehövliga borrhärlor till forskningscentralens landsomfattande arkiv för borrhärlor. Bland annat internationaliseringen inom verksamheten talar för att regleringen skall preciseras i 19 § i lagen.

I lagens 23 § stadgas om de utredningar som skall fogas till utmålsansökan. Det föreslås att stadgandena i 23 § 1 mom. 3 punkten om de omständigheter som inverkar på bestämningen av utmålets storlek och form skall göras noggrannare i syfte att effektivisera övervakningen av att en ansökan inte omfattar obehövliga områden och av att synpunkterna på säkerhet och skadeverkningar i gruvans närområde har beaktats i tillräcklig mån.

Innehavaren av en gruvrätt har enligt 40 § rätt förutom till gruvmineralen även till andra ämnen från utmålets berg- och jordgrund. Dessa ämnen används i allmänhet i flera skeden under gruvdriften, så de måste lagras på det sätt som gruvdriften förutsätter. Ur en gruvföretagares perspektiv är det nödvändigt att sådant material som t.ex. lösa jordmassor, sidosten som skall brytas samt anrikningssand på förhand klart definieras som biprodukter från gruvan, för att lagringen och användningen av dem skall kunna ordnas på ett sätt som är ändamålsenligt med tanke på gruvdriften

och för att onödiga kostnader för gruvdriften därmed skall kunna undvikas. Detta motsvarar nuvarande praxis. En precisering som gäller detta föreslås bli gjord i 40 § 2 mom. Som biprodukter av gruvdriften skall dock anses endast sådana av de ovan nämnda ämnena som inte medför fara för miljön och för vilka det finns användning inom gruvdriften eller som kan vidareförädlas till säljbara produkter. Material som inte kan användas inom gruvdriften och inte heller vidareförädlas, eller som kan medföra fara för en miljön, skall således inte anses vara biprodukter av gruvdriften. Sådant material skall i allmänhet betraktas som avfall och lyda undet avfallslagen (1072/93). När det är uppenbart att material som i princip anses som biprodukter av gruvdriften inte längre används eller vidareförädlas, skall avfallslagen kunna tillämpas också på dessa. I stadgandet används därför uttrycket "som sådana biprodukter av gruvdriften som avses i denna lag". Eftersom biprodukterna enligt den föreslagna lagen skall definieras exaktare än i gällande lagstadgande, anses inte längre den princip som ingår i det gällande stadgandet vara nödvändig, dvs. att meningsskiljaktigheter skall avgöras av handels- och industriministeriet.

I 50 § 1 mom. stadgas om en tidsfrist på tio år för inledande av gruvdrift, räknat från utmålsläggningen. När en fyndighet uppenbart är förmånlig i ekonomiskt avseende, inleds gruvdriften i allmänhet genast. Lagen bör föreskriva en tillräckligt lång tid för att företagen t.ex. skall kunna utveckla tekniska lösningar eller invänta en stegring i världsmarknadspriserna när ett ekonomiskt nyttjande av fyndigheten verkar osäkert. Det nuvarande stadgandet har i praktiken fungerat bra. I och med internationaliseringen har en ny aspekt gjort sig gällande. Det är möjligt att också en ekonomisk fyndighet hålls länge som en reservfyndighet. Med anledning av detta är det nödvändigt att genom ett stadgande möjliggöra

att en kortare tidsfrist än tio år fastställs för inledande av gruvarbetet enligt prövning från fall till fall. I regel skulle dock fortfarande den nuvarande tidsfristen på tio år tillämpas.

I lagens 64 § stadgas om rätten att förklara en inmutningsrätt förverkad om betalningsskyldigheten inte har fullgjorts. För att onödigt byggande skall fås helt under kontroll måste i paragrafen tas in ett nytt 2 mom. om förverkande av inmutningsrätten genom otillåtet byggnade.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

De föreslagna ändringarna har inga nämnvärda ekonomiska verkningar. Stadgas en minimigräns för inmutningsavgiften, torde detta öka statens inkomster av inmutningsavgifterna något.

3. Beredningen av propositionen

Förslagen har beretts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet.

4. Ikraftträdande

Ändringarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt. På förbehållsanmälningar som har lämnats in innan denna lag trädde i kraft tillämpas dock 7 § 2 och 4 mom. sådana de lydde innan denna lag trädde i kraft. På en inmutningsavgift som skall uppbäras för 1995 skall dock tillämpas 16 § 1 mom. sådant det lydde när denna lag trädde i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i gruvlagen av den 17 september 1965 (503/65) 3 § 1 mom., 7 § 2 och 4 mom., 12 § 3 mom., 16 § 1 mom., 19 § 1 mom., 23 § 1 mom. 3 punkten, 40 § 2 mom. och 50 § 1 mom., av dessa 7 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 18 december 1992 (1427/92), samt fogas till 64 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Var och en har rätt att även på annans område utföra geologiska observationer och mätningar samt mindre provtagningar som kan anses vara nödvändiga vid letning efter gruvmineral (*letningsarbete*). Innan en provtagning utförs skall anmälan om den lämnas till jordägaren eller ortens registerbyrå.

7 §

Förbehållet får inte gälla ett sådant område som ligger närmare än en kilometer från ett område för vilket någon annan sökt inmutning eller från ett inmutningsområde eller utmål som tillhör någon annan. Förbehållet får inte heller gälla tidigare enligt 1 mom. förbehållet område, med mindre tre år förflutit från det att det föregående förbehållet upphört att gälla. Handels- och industriministeriet har dock rätt att enligt sin prövning bevilja ett nytt förbehåll när ett år har förflutit från det att det föregående förbehållet upphört att gälla, ifall sökanden presenterar vägande motiveringar för förbehållet och en plan över undersökningsåtgärderna.

Förbehållet är i kraft tills mutsedel söks med stöd av företrädesrätt som erhållits genom förbehållet, dock högst ett år från den dag då

förbehållsanmälan gjorts till registerbyrån. Handels- och industriministeriet har dock rätt att enligt sin prövning bestämma att förbehållstiden är fyra månader, ifall ministeriet anser att förbehållaren till följd av det stora antalet förbehållsområden eller av något annat skäl inte har förutsättningar eller uppenbarligen inte heller för avsikt att utföra sakliga förundersökningar på förbehållsområdena.

12 §

Inom ett inmutningsområde brutna gruvmineral, med undantag av guld, som på statens mark utvaskats ur jordarter samt annat gruvmineral som tillvaratagits som biprodukt vid sådan vaskning, får inmutaren inte utan jordägarens samtycke tillgodogöra sig på annat sätt eller i större omfattning än vad som är nödvändigt för undersökning av deras användbarhet och försäljningsmöjligheter genom analysering, provanrikning, provsmältning eller annat dylikt förfarande. På ett inmutningsområde får inte uppföras och till området får inte flyttas andra byggnader och anläggningar än vad utförandet av undersökningsarbetena kräver. Handels- och industriministeriet kan kräva ett förhandstillstånd för dessa. När förutsättningarna för tillståndet provas, beaktas mängden, arten och varaktigheten av de nödvändiga undersökningsarbetena.

16 §

Inmutare skall för varje kalenderår eller del därav betala en inmutningsavgift till staten för inmutningsområdet. Inmutningsavgiften storlek per ytenhet stadgas i förordning. Den uppgår dock alltid till minst ett belopp som motsvara avgiften för 10 ytenheter.

19 §

Inmutaren är skyldig att inom ett år från det inmutningsrätten frånträtts eller förverkats till handels- och industriministeriet lämna en detaljerad redogörelse för undersökningsarbetena på inmutningsområdet och resultaten av dem jämte adekvata kartbilagor. Dessutom skall en representativ del av borrhärnorna och de borrhärnsrapporter som hänför sig till dessa förvaras och överlätas till geologiska forskningscentralens riksomfattande arkiv för borrhärnor senast fem år från det inmutningen upphört att gälla eller inom en längre tidsfrist, som fastställs av forskningscentralen. Forskningscentralen väljer den del av borrhärnorna som skall förvaras. Om undersökningarna fortsätter i samma fyndighet eller ett utmål bildas, kan borrhärnorna överlätas på motsvarande sätt efter att rättigheterna i fråga har upphört att gälla. Ministeriet kan av särskilda skäl och på villkor som ministeriet bestämmer för viss tid bevilja lämnad i eller befrielse från skyldigheten att lämna redogörelse och överläta borrhärnor.

23 §

Till utmålsansökan skall fogas:

3) en plan för utnyttjande av utmålet och dess hjälpområde med en utredning om de omständigheter som avses i 22 § och som inverkar på utmålets storlek och form, inklusive en utredning om hur produkter, biprodukter, såsom avlägsnade jordmassor, sidosten och anrikningssand, samt avfall kommer att placeras inom utmålet eller på dess hjälpområde så att förutom de behov som gruvdriften medför också nödvändiga synpunkter på säkerhet och skadeverkningar i gruvans närområde beaktas,

40 §

Förutom gruvmineral får gruvsinnehavaren

tillgodogöra sig även andra ämnen från utmålets berg- och jordgrund, i den mån det är nödvändigt för att gruvdriften eller det till denna anslutna förädlingsarbetet skall kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt och sådana ämnen fås som biprodukter eller avfall vid brytningen eller förädlingen av gruvmineralen. Avlägsnade jordmassor, bruten sidosten och anrikningssand som uppkommer vid gruvdriften och som lagras inom utmålet eller på dess hjälpområde och kan användas i gruvdriften eller vidareförädlas anses som sådana biprodukter av gruvdriften som avses i denna lag.

50 §

Har gruvsinnehavaren inte inom en i utmålseddelen bestämd tid på minst fem och högst tio år från utmålsläggningen inlett gruvdriften eller annan drift som fyndighetens art förutsätter och som visar att han på allvar strävar efter egentlig gruvdrift inom utmålet, skall handels- och industriministeriet, efter att ha hört gruvsinnehavaren, bestämma att gruvdrift skall inledas inom två år, vid äventyr att gruvsinnehavaren annars kan förklaras förverkad. När allmänt intresse det kräver eller vid behov av gruvmineralreserver eller av andra särskilda skäl kan dock på begäran tiden för inledande av gruvdriften förlängas med högst fem år i sänder.

64 §

Om en inmutare utan tillstånd har uppfört eller flyttat byggnader eller anläggningar som avses i 12 §, kan handels- och industriministeriet fastställa en tidsfrist för inmutaren för avlägsnande av dessa. Har inmutaren inte avlägsnat dem inom den utsatta tiden, kan ministeriet på jordägarens yrkande och efter att ha hört innehavaren av inmutningsrätten förklara inmutningsrätten förverkad. De byggnader eller anläggningar som finns på inmutningsområdet blir då jordägarens egendom och jordägaren kan omedelbart föra bort dem på inmutarens bekostnad.

Denna lag träder i kraft den 199 .

På förbehållsanmälningar som har lämnats in innan denna lag trädde i kraft tillämpas

dock 7 § 2 och 4 mom. sådana de lydde innan för 1995 tillämpas dock 16 § 1 mom. sådant det denna lag trädde i kraft. lydde när denna lag trädde i kraft.

På en inmutningsavgift som skall uppbäras

Helsingfors den 28 november 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Minister *Ole Norrback*

Lag

om ändring av gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i gruvlagen av den 17 september 1965 (503/65) 3 § 1 mom., 7 § 2 och 4 mom. 12 § 3 mom., 16 § 1 mom., 19 § 1 mom., 23 § 1 mom. 3 punkten, 40 § 2 mom. och 50 § 1 mom., av dessa 7 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 18 december 1992 (1427/92), samt fogas till 64 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Envar äger rätt att även på annans område utföra geologiska och geofysikaliska observationer och mätningar, som böra anses nödiga vid letning efter gruvmineral (letningsarbete).

7 §

Förbehåll får icke gälla område, som ligger närmare än en kilometer från område, för vilket annan sökt inmutning, eller från annan tillhörigt inmutningsområde eller utmål eller tidigare enligt 1 mom. förbehållet område, med mindre två år förflutit från det att det föregående förbehållet upphört att gälla.

Förbehåll är i kraft, tills mutsedel sökes med stöd av genom förbehållet erhållen företrädesrätt, dock högst ett år från den dag då förbehållsanmälan gjorts till registerbyrån.

Föreslagen lydelse

3 §

Var och en har rätt att även på annans område utföra geologiska observationer och mätningar samt mindre provtagningar som kan anses vara nödvändiga vid letning efter gruvmineral (letningsarbete). Innan en provtagning utförs skall anmälan om den lämnas till jordägaren eller ortens registerbyrå.

7 §

Förbehållet får inte gälla ett sådant område som ligger närmare än en kilometer från ett område för vilket någon annan sökt inmutning eller från ett inmutningsområde eller utmål som tillhör någon annan. Förbehållet får inte heller gälla tidigare enligt 1 mom. förbehållet område, med mindre tre år förflutit från det att det föregående förbehållet upphört att gälla. Handels- och industriministeriet har dock rätt att enligt sin prövning bevilja ett nytt förbehåll när ett år har förflutit från det att det föregående förbehållet upphört att gälla, ifall sökanden presenterar vägande motiveringar för förbehållet och en plan över undersökningsåtgärderna.

Förbehållet är i kraft tills mutsedel söks med stöd av företrädesrätt som erhållits genom förbehållet, dock högst ett år från den dag då förbehållsanmälan gjorts till registerbyrån. Handels- och industriministeriet har dock rätt att enligt sin prövning bestämma att förbehållstiden är fyra månader, ifall ministeriet anser att förbehållaren till följd av det stora antalet förbehållsområden eller av något annat skäl inte har förutsättningar eller uppenbarligen inte hel-

Gällande lydelse

12 §

Inom inmutningsområde brutna gruvmineral, med undantag av guld, som på statens mark utvaskats ur jordarter, och vid sådan vaskning såsom biprodukt tillvarataget annat gruvmineral, må inmutaren icke utan jordägarens samtycke tillgodogöra sig på annat sätt eller i större omfattning än nödvändigt är för undersökning av deras användbarhet och försäljningsmöjligheter genom analysering, provanrikning, provsmältning eller annat dylikt förfarande. På inmutningsområde må ej uppföras andra byggnader och anläggningar än vad utförandet av undersökningsarbetena kräver.

16 §

Inmutare skall för varje kalenderår eller del därav för inmutningsområdet till staten erlägga inmutningsavgift, vars storlek per ytenhet fastställs i förordning.

19 §

Inmutaren är pliktig att inom ett år från det inmutningsrätten frånträtts eller förverkats till handels- och industriministeriet inlämna detaljerad redogörelse för undersökningsarbetena på inmutningsområdet och resultaten av dem jämte behöriga kartbilagor. Ministeriet må på särskilda skäl på villkor, som bestämmas av detsamma, för viss tid bevilja lättnad i eller befrielse från skyldigheten rörande redogörelse.

Föreslagen lydelse

ler för avsikt att utföra sakliga förundersökningar på förbehållsområdena.

12 §

Inom ett inmutningsområde brutna gruvmineral, med undantag av guld, som på statens mark utvaskats ur jordarter samt annat gruvmineral som tillvaratagits som biprodukt vid sådan vaskning, får inmutaren inte utan jordägarens samtycke tillgodogöra sig på annat sätt eller i större omfattning än vad som är nödvändigt för undersökning av deras användbarhet och försäljningsmöjligheter genom analysering, provanrikning, provsmältning eller annat dylikt förfarande. På ett inmutningsområde får inte uppföras och till området får inte flyttas andra byggnader och anläggningar än vad utförandet av undersökningsarbetena kräver. Handels- och industriministeriet kan kräva ett förhandstillstånd för dessa. När förutsättningarna för tillståndet prövas, beaktas mängden, arten och varaktigheten av de nödvändiga undersökningsarbetena.

16 §

Inmutare skall för varje kalenderår eller del därav betala en inmutningsavgift till staten för inmutningsområdet. Inmutningsavgiftens storlek per ytenhet stadgas i förordning. Den uppgår dock alltid till minst ett belopp som motsvarar avgiften för 10 ytenheter.

19 §

Inmutaren är skyldig att inom ett år från det inmutningsrätten frånträtts eller förverkats till handels- och industriministeriet lämna en detaljerad redogörelse för undersökningsarbetena på inmutningsområdet och resultaten av dem jämte adekvata kartbilagor. Dessutom skall en representativ del av borrhärnorna och de borrhärnsrapporter som hänför sig till dessa förvaras och överlåtas till geologiska forskningscentralens riksomfattande arkiv för borrhärnor senast fem år från det inmutningen upphört att gälla eller inom en längre tidsfrist, som fastställs av forskningscentralen. Forskningscentralen väljer den del av borrhärnorna som skall förvaras. Om undersökningarna fortsätter i samma fyndighet eller ett utmål bildas, kan borrhärnorna överlåtas på motsvarande sätt efter att rättigheterna i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

fråga har upphört att gälla. Ministeriet kan av särskilda skäl och på villkor som ministeriet bestämmer för viss tid bevilja lättnad i eller befrielse från skyldigheten att lämna redogörelse och överlåta borrhärdor.

23 §

Till utmålsansökan skall fogas:

3) ovan i 22 § avsedd utredning över omständigheter, vilka inverka på bestämmandet av utmålets storlek och form;

23 §

Till utmålsansökan skall fogas:

3) en plan för utnyttjande av utmålet och dess hjälpområde med en utredning om de omständigheter som avses i 22 § och som inverkar på utmålets storlek och form, inklusive en utredning om hur produkter, biprodukter, såsom avlägsnade jordmassor, sidosten och anrikningssand, samt avfall kommer att placeras inom utmålet eller på dess hjälpområde så att förutom de behov som gruvdriften medför också nödvändiga synpunkter på säkerhet och skadeverkningar i gruvans närområde beaktas,

40 §

Förutom gruvmineral må gruvrättsinnehavaren tillgodogöra sig jämväl övriga ämnen från utmålets berg- och jordgrund, i den mån det är erforderligt för gruvdriften eller det därtill anslutna förädlingsarbetets ändamålsenliga bedrivande eller sådana ämnen erhållas såsom biprodukter och avfall vid brytningen eller förädlingen av gruvmineralen. Yppar sig olika åsikt därom, vad som bör anses såsom biprodukt och avfall, avgöres frågan av handels- och industriministeriet, sedan gruvnämnden blivit hörd.

40 §

Förutom gruvmineral får gruvrättsinnehavaren tillgodogöra sig även andra ämnen från utmålets berg- och jordgrund, i den mån det är nödvändigt för att gruvdriften eller det till denna anslutna förädlingsarbetet skall kunna bedrivas på ett ändamålsenligt sätt och sådana ämnen fås som biprodukter eller avfall vid brytningen eller förädlingen av gruvmineralen. Avlägsnade jordmassor, bruten sidosten och anrikningssand som uppkommer vid gruvdriften och som lagras inom utmålet eller på dess hjälpområde och kan användas i gruvdriften eller vidareförädlas anses som sådana biprodukter av gruvdriften som avses i denna lag.

50 §

Har gruvrättsinnehavare ej inom tio år från utmålsläggningen begynt bedriva gruvdrift eller annan sådan av fyndighetens art förutsatt drift, som visar, att han allvarligen strävar till egentlig gruvdrift inom utmålet, skall handels- och industriministeriet, efter att hava hört gruvrättsinnehavaren, förordna om att gruvdrift skall inledas inom två år, vid äventyr att gruvrätten eljest må förklaras förverkad. Då allmänt intresse det kräver och på grund av behov av

50 §

Har gruvrättsinnehavaren inte inom en i utmålssedeln bestämd tid på minst fem och högst tio år från utmålsläggningen inlett gruvdriften eller annan drift som fyndighetens art förutsätter och som visar att han på allvar strävar efter egentlig gruvdrift inom utmålet, skall handels- och industriministeriet, efter att ha hört gruvrättsinnehavaren, bestämma att gruvdrift skall inledas inom två år, vid äventyr att gruvrätten annars kan förklaras förverkad. När allmänt

Gällande lydelse

gruvmineralreserver eller på andra synnerliga skäl må dock på begäran tiden för driftens inledande förlängas med högst fem år i sänder.

Föreslagen lydelse

intresse det kräver *eller vid* behov av gruvmineralreserver eller *av andra särskilda* skäl kan dock på begäran tiden för *inledande av gruvdriften* förlängas med högst fem år i sänder.

64 §

Om en inmutare utan tillstånd har uppfört eller flyttat byggnader eller anläggningar som avses i 12 §, kan handels- och industriministeriet fastställa en tidsfrist för inmutaren för avlägsnande av dessa. Har inmutaren inte avlägsnat dem inom den utsatta tiden, kan ministeriet på jordägarens yrkande och efter att ha hört innehavaren av inmutningsrätten förklara inmutningsrätten förverkad. De byggnader eller anläggningar som finns på inmutningsområdet blir då jordägarens egendom och jordägaren kan omedelbart föra bort dem på inmutarens bekostnad.

Denna lag träder i kraft den
199 .

På förbehållsanmälningar som har lämnats in innan denna lag trädde i kraft tillämpas dock 7 § 2 och 4 mom. sådana de lydde innan denna lag trädde i kraft.

På en inmutningsavgift som skall uppbäras för 1995 tillämpas dock 16 § 1 mom. sådant det lydde när denna lag trädde i kraft.
